

در محضر امام خمینیعلیه‌السلام

استکبارستیزی

در برابر زورگویان و مستکبران جهان، ایستادگی و مقاومت، نه‌تنها یک انتخاب، بلکه یک وظیفه دینی و انسانی است. امام خمینیعلیه‌السلام با الهام از مکتب عاشورا، همگان را به اتحاد علیه ظالمان و مستکبران فرا می‌خواندند و تأکید می‌کردند که پیروزی از آن ملت‌های مبارز و مقاوم خواهد بود. سخنان ایشان، چراغ راهی برای ملت‌های آزاده در مسیر رهایی از سلطه استکبار است. در ادامه، برش‌هایی از فرمایشات امام راحل در خصوص استکبارستیزی تقدیم می‌گردد.

- قدرت فقط در دستگاه قدس ربوبیت پیدا می‌شود و فاعل علی‌الاطلاق و مسبب‌الاسباب، آن ذات مقدس است. تمام مخلوقات اگر پشت به پشت هم دهند که یک پشه خلق کنند نتوانند و اگر پشه‌ای از آنها چیزی برپاید، نتوانند پس بگیرند. قدرت پیش حق‌تعالی است. اوست مؤثر در تمام موجودات. با هر زحمت و ریاضتی شده، در قلب خود با قلم عقل نگارش دهید که «لا مؤثر فی‌الوجود إلاّ الله»؛ نیست کارکنی در دار تحقق، جز خدا. (امام خمینی، چهل حدیث، ص ۵۳)
- من بارها گفته‌ام و در این روز بزرگ می‌گویم [تا] قطع تمام وابستگی‌ها به تمام ابرقدرت‌های شرق و غرب، مبارزات آشتی‌ناپذیرانه ملت ما علیه مستکبرین ادامه دارد. (صحیفه امام، ج ۱۲، ص ۱۴۷، ۱۱/۲۲، ۱۳۵۸)
- این انقلاب اسلامی، یک انقلاب عادی نیست و متکی به هیچ‌یک از دو قطب شرق و غرب نمی‌باشد؛ از این جهت، ویژگی‌های خاص خود را داشته و دارد و با پیمودن صراط مستقیم «لا شرقیه ولا غربیه» در مقابل هر دو قطب ایستاده است و از هیچ‌یک از قدرت‌های افسانه‌ای نهراسیده است که همین، موجب پیروزی‌های معجزه‌آسایش گردید؛ گرچه موجب توطئه‌ها و آتش‌افروزی‌های فراوان علیه خودش هم شد؛ لکن در هیچ مرحله‌ای عقب‌گرد نکرد.» (همان، ج ۱۸، ص ۴۶۲، ۳/۷، ۱۳۶۳)
- آیا برای مسلمانان جهان ننگ نیست که با این همه سرمایه‌های انسانی و مادی و معنوی، با داشتن چنین مکتب مترقی و پشتوانه الهی، تن به سلطه قدرتمندان مستکبر و دزدان دریایی و زمینی قرن بدهند؟ (همان، ج ۱۵، ص ۱۷۲، ۶/۱۵، ۱۳۶۰)
- هان ای مسلمانان جهان و مستضعفان تحت سلطه

از جمله موارد مهمی که در قرآن آمده، شناخت دشمنان مخلوق برتر و برگزیده الهی یعنی انسان است. بخش قابل توجهی از آیات قرآن به مسئله دشمن‌شناسی اختصاص دارد و این نشان از اهمیت این مقوله مهم دارد؛ زیرا به‌تعبیر آیات نورانی قرآن، برخی از این دشمنان از ابتدای خلقت انسان با او خصومت داشته‌اند و تا آخر هم او را رها نخواهند کرد. تا جایی که بزرگ‌ترین دشمن انسان، یعنی شیطان رانده‌شده، به دشمنی با انسان قسم می‌خورد: ﴿قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغَوِّيَهُنَّ أَجْمَعِينَ﴾ به عزّت سوگند، همه آنان را گمراه خواهم کرد.﴿

بنابراین، دشمن‌شناسی بسیار مهم است و باید همه انسان‌ها، انواع دشمنان خویش را بشناسند تا بتوانند، مسیر سعادت و خوشبختی را طی کرده و همچنین بهره‌بهتری از زندگی خویش ببرند. بخشی از آموزه‌های قرانی به حوزه دشمن‌شناسی اختصاص یافته و حتی مصادیقی از دشمنان را بیان کرده تا انسان‌ها با بصیرت و آگاهی تمام، کنش و واکنش‌های درست و مثبتی داشته باشند.

• انواع دشمن

۱. دشمن درونی

نفس انسان اگر در دریف افاره به بالسوء باشد، دشمن درونی انسان است؛ البته در وجود قوه و استعداد بدبدون وجود دارد و در اثر وسوسه ابلیس و شیطاطین در درون آدمی، هواهای نفسانی و قوای شهوانی و غضبانی با او همراه می‌شوند. (اعراف/۲۰؛ طه/۱۲۰) بنابراین لازم است تا انسان با این دشمن و ویژگی‌ها و روش‌ها و سازوکارهایش آشنا شود؛ نفس اماره بزرگ‌ترین دشمن انسان، همان نفسی است که مدیریت عقل بر مملکت وجود انسان را کنار گذاشته و اجازه می‌دهد تا دو قوه دیگر یعنی قوه شهوت و غضب مدیریت نفس را به دست گیرند. (یوسف/۵۳؛ فرقان/۴۳)

در حدیثی امام صادقعلیه‌السلام می‌فرماید: «اَحْذَرُوا اَهْوَاءَكُمْ كَمَا تَحْذَرُونَ اَعْدَاءَكُمْ، فلیسْ شَیْءٌ اَعْدَى لِلْجِمالِ مِنْ اِتِّباعِ اهْوائِهِمْ وَخصائِدِ اَلْبَیْسَتِهِمْ؛ از هوس‌های خود بپرهیزید؛ همچنان که از دشمنان‌تان پرهیز می‌کنید؛ زیرا برای مردان چیزی دشمن‌تر از پیروی هوس‌های‌شان و دروغده‌های زبان‌های‌شان وجود ندارد.» (کافی، ج ۲، ص ۳۳۵)

این دشمن درونی، پیوسته وسوسه می‌کند تا انسان را به گناه بکشد. در دشمن‌شناسی نباید از «دشمن داخلی» غافل بود. دشمن داخلی،

ستمگران، بپا خیزید و دست اتحاد به هم دهید و از اسلام و مقدرات خود دفاع کنید و از هیاهوی قدرتمندان نهراسید که این قرن، به‌خواست خداوند قادر، قرن غلبه مستضعفان بر مستکبران و حق بر باطل است. (همان، ج ۱۵، ص ۱۷۱، ۶/۱۵، ۱۳۶۰)
- سایر اقشار ملت‌ها به این رمز اسلامی، به این رمز ایمانی، اقتدا کنند. در تمام اقشار عالم، مسلمین بپا خیزند؛ بلکه مستضعفین بپا خیزند. وعده الهی که مستضعفین را شامل است و می‌فرماید که ما منت بر مستضعفین می‌گذاریم که آنها امام بشوند در دنیا و وارث باشند. امامت حق مستضعفین است، وراثت از مستضعفین است؛ مستکبرین غاصبند، مستکبرین باید از میدان خارج بشوند. (همان، ج ۷، ص ۲۹۲، ۲/۲۴، ۱۳۵۸)
- خداوند تعالی وعده فرموده است که مستضعفین ارض را با منت خودش و توفیق خودش بر مستکبرین غلبه دهد و آنها را امام قرار دهد، پیشوا قرار دهد. وعده خداوند تعالی نزدیک است. من امیدوارم که ما شاهد این وعده باشیم و مستضعفین بر مستکبرین غلبه کنند؛ چنان‌چه تاکنون غلبه کردند. (۱۲)همان، ج ۵، ص ۴۵۷، ۱/۱، ۱۳۵۸)
- خدای تبارک و تعالی اراده فرموده است که زمین را به این مستضعفین بدهد و این مستکبرین را از صحنه تاریخ خارج بکند و ما ابتداست که قیام کردیم برای این معنا و تمام ملت‌های مظلوم را پشتیبانی می‌کنیم و تمام ملت‌های مظلوم باید ظالم‌ها

دشمن‌شناسی در مکتب رهبر شهیدعلیه‌السلام

با الهام از مکتب امام صادق علیه‌السلام

نوشتاری از حجت‌الاسلام غلامرضا پیوندی، مدیر گروه فقه و حقوق پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی /**بخش دوم**

می‌داند که همواره با انسان سر دشمنی داشته

است: ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا﴾؛ همیشه شیطان دشمن آشکاری برای انسان بوده است.

(ب) انسان‌ها (مشرکان و یهود)

مشرکان نیز دشمنان دیگری هستند که از دشمن‌ترین مردم نسبت به مؤمنان معرفی شده‌اند: ﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا... وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾؛ به‌طور مسلم... و مشرکان را دشمن‌ترین مردم نسبت به مؤمنان خواهی یافت.

مشرکان نیز دارای خصوصیتی هستند که در قرآن به آنها اشاره شده است. ویژگی‌هایی از قبیل انسان‌های جاهل و گمراه (فصلت/۵۲)، بی‌منطق و هوجوی‌گر (فصلت/۲۶) و منحرف (عنکبوت/۶۱).

و... البته در این گروه یهود به‌جهت عناد و دشمنی خاص نسبت به مؤمنان چنین معرفی شده است: ﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودُ﴾؛ به‌طور مسلم، دشمن‌ترین مردم نسبت به مؤمنان را یهود و مشرکان خواهی یافت. (مانده/۸۲) از نگاه قرآن، یهودیان نیز ویژگی‌های خاصی دارند: آنها طغیان‌گر (نساء/۱۶۰)، تکذیب‌کننده و قاتلان انبیا (مانده/۷۰)، جنگ‌افروز (مانده/۶۴)، شبهه‌افکن (بقره/۱۳۵) و ... معرفی شده‌اند.

(ج) انسان‌ها (منافقان)

مهم‌ترین و خطرناک‌ترین دشمن، همان دشمن داخلی و یا منافقین هستند. منافقان گروهی هستند که در قرآن با لحن شدیدی از آنها یاد شده است؛ زیرا اسلام و مسلمانان ضربه‌های سختی از آنها دریافت کرده‌اند. منافقان دارای بیماری قلبی بوده و همواره نسبت به احکام و شریعت اسلام شک و تردید دارند. قرآن می‌فرماید: ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا...﴾؛ در دل‌های آنها یک نوع بیماری است؛ خداوند بر بیماری آنها می‌افزاید. این افراد کسانی هستند که

را از صفحه روزگار بیرون کنند و از تاریخ بیرون برانند. (همان ج ۱)، ص ۱۳۳، ۹/۵، ۱۳۵۸)

• عموم مستضعفین باید به هم پیوندند و ریشه فساد را از کشورهای خود قطع کنند. سلامت و صلح جهان بسته به انقراض مستکبرین است و تا این سلطه‌طلبان بی‌فرهنگ در زمین هستند، مستضعفین به ارث خود که خدای تعالی به آنها عنایت فرموده است، نمی‌رسند. (همان، ج ۱۲، ص ۱۴۴، ۱۱/۲۰، ۱۳۵۸)

• ای مسلمانان جهان وای مستضعفان عالم! دست به دست هم دهید و به خدای بزرگ رو آورید و به اسلام پناهنده شوید و علیه مستکبران و متجاوزان به حقوق ملت‌ها پرخاش کنید. (همان، ج ۱۰، ص ۳۳۹، ۸/۲۰، ۱۳۵۸)

• ما می‌خواهیم که همه ممالک اسلامی این ویژگی‌ها را داشته باشد و این معنایی که در ایران تحقق پیدا کرده است، در همه ممالک اسلامی باشد و این انقلاب صادر بشود به همه ممالک اسلامی و همه مستضعفان جهان، در مقابل مستکبران بایستند و مسائل خودشان را اخذ کنند و حق خودشان را بگیرند و باید بدانند که حق، گرفتنی است و الا اعطا نخواهند کرد. (همان، ج ۱۳، ص ۹۳، ۵/۲۰، ۱۳۵۹)

• امیدوارم که این انقلاب ما به همه دنیا و برای همه مستضعفین، برای نجات همه مستضعفین به همه دنیا صادر بشود و همه همان راهی که برای شما هست و غلبه کردید بر دشمن اسلام و دشمن ملت، مستضعفین هم غلبه کنند بر مستکبرین. (همان، ج ۱۳، ص ۱۱۹ و ۱۲۰، ۵/۲۶، ۱۳۵۹)

- و شما ای مستضعفان جهان و ای کشورهای اسلامی و مسلمانان جهان، بپاخیزید و حق را با جنگ و دندان بگیرید و از هیاهوی تبلیغاتی ابرقدرت‌ها و عمال سرسپرده آنان نترسید و حکام جنایت‌کار که دسترنج شما را به دشمنان شما و اسلام عزیز تسلیم می‌کنند، از کشور خود برانید و خود و طبقات خدمت‌گزار متعهد، زمام امور را به دست بگیرید و همه در زیر پرچم پرافتخار اسلام مجتمع و با دشمنان اسلام و محرومان جهان به دفاع برخیزید و به سوی یک دولت اسلامی با جمهوری‌های آزاد و مستقل به پیش روید که با تحقق آن، همه مستکبران جهان را به جای خود خواهید نشاند و همه مستضعفان را به امامت و وراثت ارض خواهید رساند. به امید آن روز که خداوند تعالی وعده فرموده است. (همان ج ۲۱، ص ۴۴۷ و ۴۴۸)
- اکنون ملت‌های محروم جهان بیدار شده‌اند و طولی نخواهد کشید که این بیداری‌ها، به قیام و نهضت و انقلاب انجامیده و خود را از تحت سلطه ستمگران مستکبر نجات خواهند داد و شما مسلمانان پاینده به ارزش‌های اسلامی می‌بینید که جدایی و انقطاع از شرق و غرب برکات خود را دارد نشان می‌دهد. (همان، ج ۲۱، ص ۴۴۱)

سروده‌ای در تکریم

پیام حکیمانه رهبر معظم انقلاب

به‌مناسبت روز فردوسی

و پاسداشت زبان فارسی

استاد حسین رودگر (واعظ)

زبان فارسی، آیینه تمام‌نمای هویت ملی و تمدن اسلامی- ایرانی است. در راستای پاسداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی، این ستون استوار فرهنگ ایران، حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، با صدور پیامی حکیمانه، بر صیانت و اعتلای زبان شیرین فارسی تأکید ورزیدند. این سروده، تجلی ارادت و سپاسگزاری از دغدغه‌مندی هوشمندانه ایشان در حفظ و ترویج این میراث گران‌سنگ است که در برابر چشمان حقیقت‌بین مخاطبان ادب‌دوست قرار می‌گیرد.

ادیب سخن‌ساز شورآفرین تو ای رهبر جمله مسلمین ز حکمت سخن‌های زیبای تست کز آن شیوه جدّ و آبای تست کلامت پر از نغز و معنای پاک برآید از آن مغز اندیشناک به‌حق گوهر کان معنا توئی سخن‌دان دانا و بُرنا توئی جهان ادب را پدک می‌کشی زمین را به اوج فلک می‌کشی همه ریزه‌خوار سخن‌های تو همه نکته‌چینان معنای تو امید آنکه روز طلوعت شود جهان ادب در رکوعت شود ترا می‌ستایند صدها غزل که خورشید و ماهی برای ملل همه شاعران سخن‌ساز ما ادیبان پاک و پُرآواز ما همه خوشه‌چین ولایت شوند همه راویان حکایت شوند امام ادیب و شهید وطن همان رهبر روسفید وطن ترا پروریده که این‌سان شدی حکیم توانای ایران شدی وطن‌گردد از حکمتت سرفراز تو ای حامیت حضرت بی‌نیاز امید دل پاک ملت تویی به علم و خرد رمز شوکت تویی تویی آن فقیه توانمند دین فقیهان ترا گفته‌اند آفرین! جهان را به دانش هدایت کنی به راه امامان امت کنی همه دیو و دد را به ذلت کنی به زیر نگین ولایت کنی هر آزاده دارد به تو افتخار که باشی بشر را تو آموزگار ولایت شده رمز آزادگی وطن را چنین داده آمادگی همه صف به صف در جهاد آمدند برای فرامین داد آمدند که از سطوت ملت باولا شده خصم امت به دور فنا از این اجتماعات شب‌های‌شان علم‌های زیبای بر پای‌شان دل پاک هرکس هدایت شود فداکار راه امامت شود ز هستی فتادند خصم لئین دو صد آفرین بر تو از مسلمین سخن‌های «واعظ» به‌وصفت‌کم‌است بر آن بحر حکمت مثال نم‌است